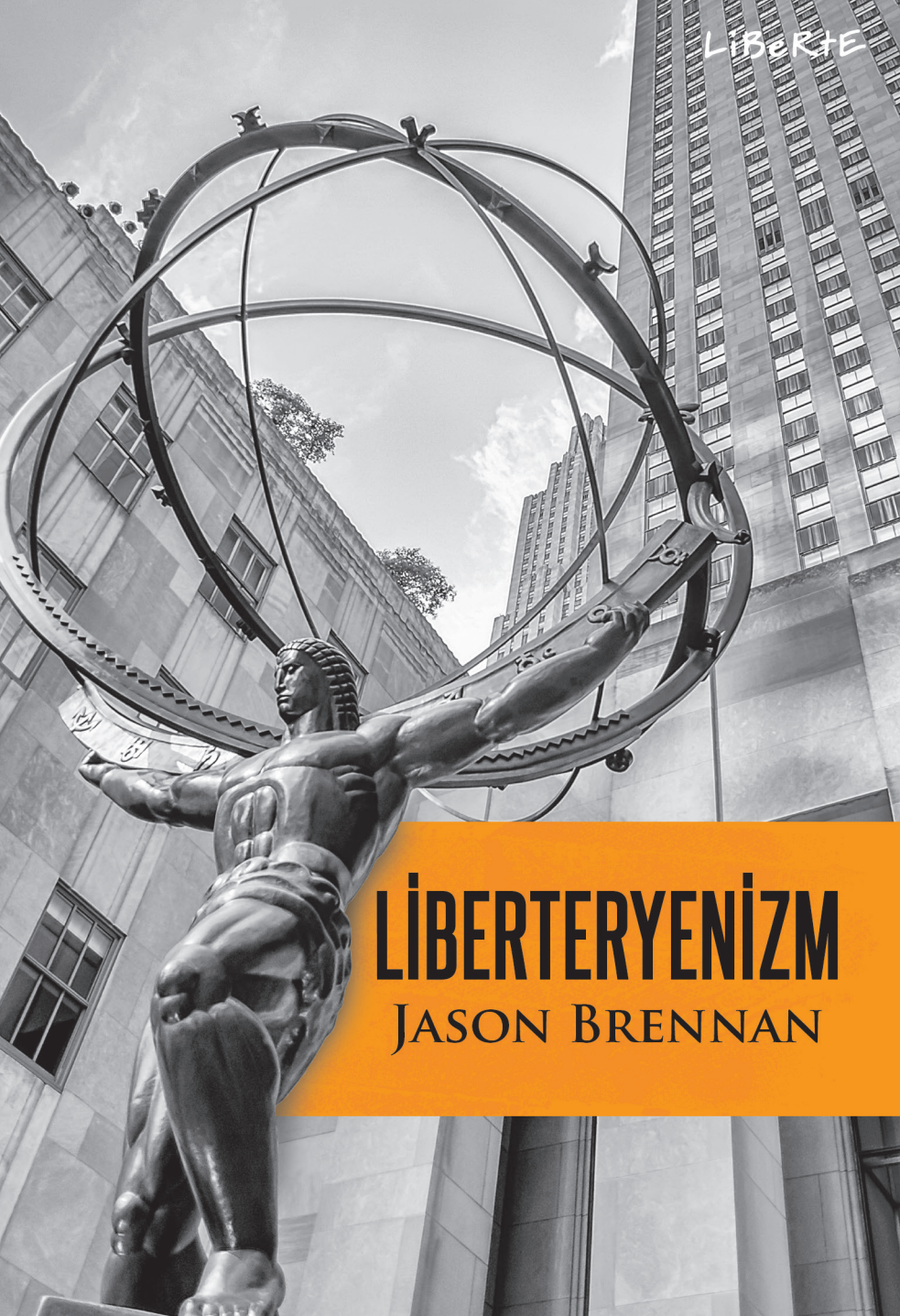

LiBeRtE
liberteyayınları

LIBERTE

LIBERTERYENİZM

JASON BRENNAN

Jason Brennan
Liberteryenizm
Herkesin Bilmesi Gerekenler

Libertarianism: What Everyone Needs to Know
Türkçeleştiren: Atilla Yayla

ISBN 13: 978-975-6201-88-6
Liberte Yayınları® / 186
1. Baskı: Mart 2015

© 2015, Liberte Yayınları®
© 2012, Oxford University Press

Yayın Yönetmeni: **Hasan Yücel Başdemir**
Sayfa Düzeni: **Liberte Yayınları**
Kapak Tasarımı: **Muhsin Doğan**
Baskı: **Tarcan Matbaası**

Adres: Zübeyde Hanım Mah. Samyeli Sok. No: 15, İskitler, Ankara
Telefon: (312) 384 34 35-36 | Faks: (312) 384 34 37 | Sertifika No: 25744

LiBeRtE
liberteyayin grubu

Adres: GMK Bulvarı No: 108/16, 06570 Maltepe, Ankara
Telefon: (312) 230 87 03 | Faks: (312) 230 80 03
E-mail: info@liberte.com.tr | Web: www.liberte.com.tr | Sertifika No: 16438

Liberte Yayınları® Liberte Yayın Grubu'nun tescilli bir markasıdır.

JASON BRENNAN

Jason Brennan, McDonough İşletme Okulu'nda strateji, ekonomi, etik ve kamu politikası üzerine çalışmalar yapar, ayrıca Georgetown Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesidir.

Lisans öğrenimini Case Western Reserve ve New Hampshire üniversitelerinde tamamlayan Brennan doktorasını David Schmidtz danışmanlığında Arizona Üniversitesi'nde felsefe üzerine yaptı.

2006'dan 2011'e kadar siyaset biliminde araştırma görevlisi olan Brennan, daha sonra Brown Üniversitesi'nde Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaya başladı.

Brennan, çalışmalarında normatif siyaset felsefesi ile amprik sosyal bilimlerin birleşimini, oy verme davranışlarını, demokrasinin patolojilerini ve özgürlüğün sonuçlarını sorgulamaya ağırlık verir.

Bazı eserleri:

- *A Brief History of Liberty (Özgürlüğün Kısa Tarihi)*, (Wiley-Blackwell, 2010), David Schmidtz ile beraber.
- *The Ethics of Voting (Oy Kullanmanın Etiği)*, (Princeton University Press, 2011).
- *Compulsory Voting: For and Against (Zorunlu Oy Kullanma: Lehte ve Aleyhte)*, (Cambridge University Press, 2014), Lisa Hill ile beraber.
- *Why Not Capitalism? (Neden Kapitalizm Olmasın?)*, (Routledge Press, 2014).

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE BASKI İÇİN ÖNSÖZ	15
ÖNSÖZ	17
1. LIBERTERYENİZMİN TEMELLERİ	25
1. Liberteryenizm Nedir?	25
2. Liberteryenler Neyi Savunur?	27
3. Liberteryenler Neye Karşıdırlar?	29
4. Liberteryenizm Hakkında Niçin Bilgi Sahibi Olmalıyız ?	31
5. Liberteryenlerin Farklı Türleri Var mı?	34
6. Liberteryenler Muhafazakarlar mıdır ?	40
7. Liberteryenler Liberaller midir?	44
8. Liberteryenizm Radikal Bir Görüş müdür?	47
9. Liberteryenler Ayn Rand'ın Takipçileri midir?	49
10. Liberteryenizm Yeni Bir Görüş müdür?	51
11. Liberteryenizm Hakkındaki Ortak Eleştiriler Nelerdir?	52
12. Amerikalıların Yüzde Kaçı Liberteryendir?	54
13. Bazı Meşhur Liberteryenler Kimlerdir?	55

2. ÖZGÜRLÜĞÜN MAHİYETİ VE DEĞERİ 57

14. Liberteryenler 'Özgürlüğü' Nasıl Tanımlar?..... 57
15. Neden Bazı Liberteryenler Pozitif Özgürlüğü Reddeder? 58
16. Neden Artık Pek Çok Liberteryen Pozitif Özgürlüğü Kabul Etmektedir? 59
17. Liberteryenler Niçin Özgürlüğün Böylesine Önemli Olduğunu Düşünürler? 61
18. Liberteryenler Özgürlüğün Yegane Değer Olduğunu mu Düşünürler?..... 66
19. Liberteryenler Özgürlüğün Diğer Tüm Değerlerden Daha Önemli Olduğuna mı İnanırlar? 66
20. Liberteryenler Yegane Ahlakî Görevimizin Diğerlerinin Özgürlüğüne Saygı Göstermek Olduğunu mu Düşünürler?..... 69
21. "Özgürlük Karinesi" Nedir?..... 70
22. Liberteryenler Hangi Haklara Sahip Olduğumuzu Düşünürler? .. 71
23. Liberteryenler Hakların Mutlak Olduğuna İnanırlar mı? 76

3. İNSAN TABİATİ VE ETİK 79

24. Liberteryenler Herkesin Bencil Olduğuna mı İnanırlar? 79
25. Liberteryenler Herkesin Bencil Olması Gerektiğine mi İnanırlar?..... 81
26. Liberteryenlerin Kendileri Alışılmadık Biçimde Bencil midir?..... 83
27. Neden Bazı Eleştirmenler Liberteryenlerin Fazla (Aşırı) İyimser Bir İnsan Tabiatı Görüşüne Sahip Olduğuna İnanmaktadır? 88
28. Liberteryenler Ahlakî Nihilistler midir? 89
29. Liberteryenizm Ateizme Nasıl Bakar? 90
30. Liberteryenler Bireyci midir?..... 91

4. DEVLET VE DEMOKRASİ 95

31. Liberteryenler 'Devlet'i Nasıl Tanımlar? 95
32. Liberteryenler Neden Sınırlı Devleti Tercih Eder,
İri Devleti Sevmez? 96
33. Liberteryenler Anarşist midir? 99
34. Liberteryenler Bir Hukuka İtaat Etme
Görevi Olduğuna İnanırlar mı? 102
35. Liberteryenler Politikacıların Bencil ve
Kötü Olduğunu mu Düşünüyor? 104
36. Hükümet Başarısızlığı Nedir ve
Piyasa Başarısızlığı ile Nasıl İlgilidir? 107
37. Hükümet Başarısızlığının Bazı Biçimleri Nelerdir? 109
38. Liberteryenler Demokrasiyi Tercih Eder mi? 114
39. Niçin Bazı Liberteryenler Demokrasilerin Budala Tercihler
Yaptıklarını Söylerler? 117
40. Liberteryenler ABD Anayasası Hakkında
Ne Düşünmektedir? 119
41. Liberteryenler Milliyetçi midir? 122
42. Liberteryenler Parayı Siyasetin Dışında
Nasıl Tutmayı Teklif Ederler? 124
43. Liberteryenler Dış Politikada Güvercin midir
Yoksa Şahin midir? 127

5. SİVİL HAKLAR 131

44. Liberteryen Sivil Toplum Görüşü Nedir? 131
45. Liberteryenler Hangi Sivil Haklara Sahip Olmamız Gerektiğini
Düşünürler? 133
46. Liberteryen İfade Özgürlüğü ve
Vicdan Özgürlüğü Görüşü Nedir? 135
47. Liberteryenler İdam Cezasına Karşı mıdır
Yoksa Taraftar mıdır? 136

48. Liberteryenler Suça Karşı Yumuşak mıdır?	138
49. Liberteryenler Yüksek Suç Problemini Nasıl Çözecektir?	139
50. Liberteryenler Uyuşturucuyla Savaşa Niçin Karşı Çıkar?.....	140
51. Liberteryenler Niçin Fahişeliği Legalize Edecektir?.....	144
52. Liberteryenler Niçin Organ Satışlarına Müsaade Etmek İster?	145
53. Liberteryenler Feminist midir?	147
54. Liberteryenler Niçin Aynı-Cins Evliliğini Destekler?	149
55. Liberteryenler Eşcinsellerin Çocuk Evlât Edinme Haklarını Destekler mi?	149
56. Liberteryenler Mecburî Askerliğe Niçin Karşı Çıkarlar?	150
57. Liberteryenler Niçin Mecburî Millî Hizmete Karşı Çıkarlar?	152
58. Liberteryenler Silah Kontrolü Hakkında Ne Düşünüyor?	154
59. Liberteryenler Mevcut ve Tarihî İrksal Adaletsizlik Hakkında Ne Yapmamız Gerektiğini Düşünür?	156
60. Liberteryenler Niçin Piyasanın Ayrımcılığı Cezalandırdığını Söyler?	158
61. Liberteryenler Özel İş Ayrımcılığına Müsaade Eder mi?	160

6. EKONOMİK ÖZGÜRLÜK **163**

62. Liberteryenler Hangi Ekonomik Haklara Sahip Olduğumuza İnanır?	163
63. Liberteryenler Yalnızca Ekonomik Meselelerle mi Alakalıdır?	165
64. Liberteryenler Niçin Ekonomik Özgürlüğün Önemli Olduğunu Düşünür?	165
65. Liberteryenler Niçin Mülkiyet Haklarının Bilhassa Önemli Olduğunu Düşünür?	168

66. Liberteryen Mülkiyet Haklarının “Yalnızca Formel” Olduğu Yolundaki Marksist Fikre Nasıl Cevap Verirler?	169
67. Liberteryenler Mülkiyet Haklarının Mutlak Olduğunu Düşünür mü?	171
68. Liberteryenler Ekonomik Büyüme, Refah ve Servet ile Niçin Böylesine İlgilidir?	173
69. Liberteryenler Piyasaları Niçin Destekler?	174
70. Liberteryenler Niçin Ülkeler Arasında Serbest Ticareti Destekler?	176
71. Liberteryenler Yalnızca Büyük İşletmelerin Menfaatlerini Korumaya mı Çalışıyor?	178
72. Liberteryenler Niçin Sosyalizmin En Kötüleri Tepeye Çıkardığına İnanır?	186
73. Liberteryenler Niçin Sosyalizmin Refah Yaratmakta Başarısız Olduğuna İnanır?	188
74. Liberteryenler Niçin Ekonomiye Devlet Müdahalesine Karşı Çıkmaya Meyledeleler?	190

7. SOSYAL ADALET VE FAKİRLER **195**

75. Sosyal Adalet Nedir?	195
76. Liberteryenlerin Çoğu Sosyal Adaleti Reddeder mi?	195
77. Tüm Liberteryenler Sosyal Adaleti Reddeder mi?	200
78. Liberteryenler Ekonomik Eşitsizlik Hakkında Ne Düşünür?	202
79. Liberteryenler Refah Devletlerine Niçin Karşı Çıkar?	205
80. Bir Refah Devletini Savunmaksızın Nasıl Bir Refahçı Olabilirsiniz?	207
81. Bütün Liberteryenler Refah Devletine Karşı mıdır?	210
82. Liberteryenler Bir Yaygın Refah Devleti Olmaksızın Fakirliği Nasıl Sona Erdirmeyi Önerir?	212

83. Liberteryenler Niçin Devletlerin Fakirlere Zarar Vermeye Meylettiğini İddia Eder?..... 214
84. Liberteryenler Asgarî Ücret Kanunlarına Niçin Karşı Çıkar?..... 217
85. Liberteryenler Uluslararası Yardımı Destekler mi?..... 220

8. ÇAĞDAŞ PROBLEMLER 223

86. Liberteryenler İlegal Göçmenlere Ne Yapacaktır?..... 223
87. Liberteryenler Terörle Savaş Konusunda Ne Yapacaktır?..... 228
88. Liberteryenler Kirlilik ve Çevre Hakkında Ne Yapacaktır?..... 232
89. Liberteryenler Sağlık Bakımı Satın Alamayan İnsanlar için Ne Yapacaktır?..... 234
90. Liberteryenler Başarısız Devlet Okulları Konusunda Ne Yapacaktır?..... 237
91. Liberteryenler Çin Ekonomisinin Yükselmesi Hakkında Ne Yapacaktır?..... 240
92. Regüle Edilmemiş Bir Serbest Piyasa mı Son Finansal Krize Sebep Oldu?..... 243
93. Liberteryenler Ekonomiyi Nasıl Onaracak?..... 247

9. SİYASET: DÜN, BUGÜN VE YARIN 251

94. Liberteryenizm ABD'de Ne Kadar Popüler?..... 251
95. Tea Partisi Liberteryen midir?..... 253
96. Wall Street'i İşgal Liberteryen midir?..... 254
97. Çoğu Liberteryen Liberteryen Parti'nin Üyesi midir?..... 255
98. ABD En Liberteryen Ülke midir?..... 255
99. Hangi Eyaletler En Çok ve En Az Liberteryendir?..... 259
100. ABD Hiç Liberteryen Bir Ülke Oldu mu?..... 260

101. ABD Daha Fazla mı Yoksa Daha Az mı Liberteryen Oluyor?	261
102. Bir Liberteryen Başkan Fiilen Ne Yapabilirdi?	262
103. Amerika Yakında Liberteryen Olabilir mi?	263
104. Liberteryenizm Amerika Dışında Ne Etkiye Sahiptir?	265
105. Dünya Daha Çok Liberteryen mi Yoksa Daha Az Liberteryen mi Oluyor?	266
SÖZLÜK	267
İLERİ OKUMA ÖNERİLERİ	273
DİZİN	281

TÜRKÇE BASKI İÇİN ÖNSÖZ

KÖTÜ ŞEYLER OLUR. KÖTÜ ŞEYLER OLDUĞUNDA, BÜTÜN dünyada, hemen herkes hükûmette doğru insanlar yer aldığı takdirde hükûmetin sorunu çözmesi *gerektiğini* ve çözebileceğini varsayar.

Fakat böyle bir varsayım için hiçbir makul neden yok. Hükûmet en fazla bir araçtır. Bazı amaçlar için etkili bir araç olabilir, fakat her amaç için iyi bir araç olduğunu düşünmenin hiçbir gerekçesi yok. Hükûmet bir çekiç ise her sosyal, ekonomik veya ahlakî sorun bir çivi değildir. Ayrıca çocuklarımıza destek olması amacıyla verdiğimiz güç ve yetkilerin onların aleyhine kullanılma ihtimaline karşı temkinli olmalıyız.

Bazen en iyi çözüm özgürlüktür. İnsanlara seçme özgürlüğü tanımak, genellikle kaos için bir reçete olarak görülür. Zira çoğumuz, toplumu bilgisayarda bir işlemcinin her şeyi kontrol etmesi gerektiği yoksa her şeyin alt üst olacağı şeklinde görme yanılısına kapılırız. Toplum böyle değildir; daha çok

bir ekosistem gibidir. İyi, başarılı, müreffeh bir düzen her şeyden sorumlu tutulacak birine ihtiyaç duymadan ortaya çıkabilir ve çıkar. Aynı zamanda, İskoç iktisatçı Adam Smith'in bize öğrettiği gibi insanlar bizim memnuniyetimiz için satranç tahtası üzerinde dolaştırılan ve kurban edilen piyonlar değildir. *Liberteryenizm: Herkesin Bilmesi Gerekenler*, liberteryenlerin, problemlerimizin çoğunu -en azından çözülebilenleri- neden ancak özgürlüğün çözebileceğini düşündüklerini özlü bir şekilde açıklamaktadır.

Peki, Türkiye özgürlük seviyesini nasıl iyileştirebilir?

Kanada'nın önde gelen düşünce kuruluşu Fraser Enstitüsü her yıl Dünya Ekonomik Özgürlük raporu yayınlamakta. 2013'te derecelendirilen 152 ülkeden en özgür 68. ülke olan Türkiye, ikinci çeyrek dilimde "oldukça özgür" seviyesini kazandı. 1970'lerde özgür olmayan ülke olarak derecelendirilen Türkiye, burada önemli aşamalar kaydetmiştir. *The Wall Street Journal* da benzer bir Ekonomik Özgürlük Endeksi yayınlamaktadır. Bu endeks Türkiye'yi, derecelendirilen 178 ülke içerisinde 64. sıraya koydu. Bu dereceye göre Türkiye, "kısmen özgür" sınıfındadır.

Ölçümlerin çoğunda Türkiye, Asya'daki komşularından iyi olmasına rağmen AB ülkelerinin gerisinde kalmaktadır. Türkiye Avrupa ve Orta Doğu arasında coğrafi bir geçiş olmasının yanı sıra özgürlük söz konusu olduğunda da iki bölge arasında bir geçiş konumundadır. Ben bunu öğretici buluyorum ve bunun Türkiye'nin nasıl bir yol ayrımında olduğunu gösterdiğini düşünmek istiyorum. Türkiye için ne tür bir ülke olacağını seçme zamanıdır ve umuyorum ki Türkiye özgürlüğü seçer.

Jason Brennan

ÖNSÖZ

LİBERTERYENLER BAŞKALARININ HAKLARINI İHLAL ETmediğimiz sürece seçtiğimiz gibi yaşamakta özgür olmamız gerektiğine inanır. Birbirimize eşit insanlar olarak saygı göstermek için, insanları topluma, birbirlerine ve hatta kendilerine hizmet etmeye zorlamamalıyız.

Liberteryenizmin eleştiricileri insanlara bu kadar çok özgürlük vermenin kötü sonuçlar üretmesinden endişe eder. Eleştiriciler der ki, biraz özgürlük elbette iyidir, fakat aynı zamanda iyi sonuçları da garanti etmemiz gerekir. Devletin iyi kültürü, bilimsel ilerlemeyi ve ekonomik refahı garanti etmesine muhtacız.

Liberteryenler özgürlüğün iyi sonuçları garanti etmeyeceğinde hemfikirdir. İnsanlar kendileri için tercih yapmada özgür olurlarsa, birçok insan kötü seçimler yapacaktır. Buna rağmen liberteryenler der ki, hiçbir şey iyi sonuçları garanti etmez, bu yüzden garantiler kanunun dışındadır. Özgürlük

iyi neticeleri garanti etmeyebilir, fakat iyi sonuçlar verdiği bir gerçektir.

Bunlar, ister doğru ister yanlış olsunlar, ilgi çekici fikirler.

Liberteryen fikirlerle ilk defa bir lise iktisat dersinde karşılaştım. Öğretmenim Mr. Lee, Henry Hazlitt'in *Economics in One Lesson* kitabını okumamı tavsiye etti. Kitap beni değiştirdi.

Hazlitt bana siyasaları değerlendirirken insanların iyi niyetlerini bir yana bırakıp, onun yerine sonuçlara bakmam gerektiğini öğretti. Siyasaları romantizmsiz görmeyi öğretti.

Hazlitt'in tek dersi basittir. Hazlitt, bir siyasa teklifini değerlendirirken onun sadece hedeflenmiş yararlanıcılar üzerindeki yakın etkilerini tetkik etmeyin der. Onun yerine bize, onun bütün etkilenmiş gruplar üzerindeki kısa vadeli ve uzun vadeli sonuçlarını incelemeyi öğütler.

Hazlitt'in dersi aslında Frédéric Bastiat'ın "Görülen Şey ve Görülmeyen Şey"inin bir modern versiyonudur.

Bastiat da iktisatı bir derste özetler.

Bastiat der ki :

İyi bir iktisatçı ile kötü bir iktisatçı arasında yalnızca bir fark vardır: Kötü iktisatçı kendisini görünür etkiyle sınırlandırır; iyi iktisatçı hem görülebilen hem de tahmin edilmesi gereken etkileri hesaba katar.

Bu öğüt basit ve aşıkardır, ancak insanlar tarafından nadiren takip edilmektedir.

Mesela, bir zamanların gururlu cihaz endüstrisinin çökmekte olduğunu varsayın. Bir zamanların güçlü General Widgets firması, eğer işte (sektörde) kalırsa her yıl milyonlarca dolar kaybetmektedir. İyi niyetli bir senatör General Widget işçileri-

nin işlerini kurtarmak için devletin General Widgets'ı sübvanses etmesini teklif eder. Bu iyi bir fikir midir? Hazlitt ve Bastiat bize sübvansiyon parasının nereden geleceğini sormayı tavsiye ederdi. General Widgets'daki işleri kurtarmak için ekonominin diğer parçalarından para almak mecburiyetindeyiz. General Widgets'ı sübvanses etmek ekonominin randımanlı parçasından alınan kaynakları ekonominin randımansız parçasına nakletmek demektir. General Widgets'ı sübvanses etmek kaynakları zenginlik yaratmaktan alıp ekonominin zenginlik tahrip eden kısmına aktarmak demektir. General Widgets'ı sübvanses ettiğimiz zaman alet fabrikası zemininde kurtardığımız tüm işleri görürüz. Ekonominin diğer kısmında tahrip ettiğimiz işlerin –sübvanses edilmeye muhtaç olmadığı için diğer insanlar için gerçekte değer yaratan işlerin– hepsini görmeyiz.

Bazen liberteryenlerin serbest piyasa için aşırı hevese sahip olduğu düşünülür. Eleştirmenler der ki, piyasalar elbette gayet iyi çalışmaya ve malları hasıl etmeye meyillidir. Fakat, eleştirmenler eklerler: piyasalar aynı zamanda başarısız olur ve hatalar yapar.

Liberteryenler, pazarlar şüphesiz başarısız olabilir derler. Ve eklerler: hükümetler de başarısız olabilir. Prensip olarak tümüyle enforme edilmiş ve iyi motive edilmiş hükümetin bir piyasa başarısızlığını düzeltebileceğini ileri sürmek bir şeydir; bir gerçek-hayat hükümetinin bir piyasa başarısızlığını fiilen düzeltebileceğini ileri sürmek başka bir şeydir. Ekonomiye giriş ders kitapları, devlet müdahalesi çağrısı yaptıkları zaman, söz konusu devletlerin güçlerini böyle yapmak için kullanacaklarını varsayarlar. Gerçek dünyada devletlerin böyle olduğunu kabul etmeyiz. Bu gerçek-hayat devletlerinin yapmasını istediğimiz şeydeki tüm farkı yaratır.

Düşüncesiz liberteryenlerin piyasa başarısızlıklarını dikkate almaksızın piyasa çözümlerini savunduklarını söyleyebiliriz. Düşüncesiz müdahaleciler hükümet başarısızlıklarını dikkate almaksızın hükümet çözümlerini savunmaktadır. Ekonomik liberteryenizmi bir derste özetlemek mecburiyetinde olmuş olsaydım, bu ders şöyle olurdu: Farklı siyasaları değerlendirdiğiniz zaman hem piyasa hem hükümet başarısızlıklarını göz önünde tutun. Böyle yapmayan herkes sorumsuz bir şekilde politik inançlarına ulaşır.

Nobel ödüllü iktisatçı Gary Becker, hem piyasa hem hükümet başarısızlıklarını hesaba kattığımız zaman, piyasaya devlet müdahalesini nadiren savunacağımızı ileri sürer. Yalnızca bir ideal hükümetin bir piyasanın başarısızlıklarını düzeltebilecek olması, bir reel hükümetin bunu yapabileceği anlamına gelmez. Becker, hükümetlerin işleri daha iyi hâle getirmekten ziyade daha kötü hâle getirdiğini söyler. Şimdi, belki Becker yanılıyor. Belki de piyasa ve hükümet başarısızlıklarının münasip bir değerlendirmesi bir kitlevî devlet müdahalesini veya hatta sosyalizmi davet eder. Bunu tartışabiliriz. Ancak, bu tartışmayı yapacaksak, entelektüel olarak sorumlu bir şekilde en azından siyaseti tartışıyoruz. Bu bir ilerlemedir.

Liberteryenizm en fazla ekonomi hakkındaki görüşleriyle meşhurdur, fakat o yalnızca ekonomi hakkında değildir. Liberteryenizm esas itibarıyla ekonomi hakkında bile değildir. Serbest piyasaya yönelik liberteryen tavırlar yalnızca sosyal hayatın geri kalan kısmına yönelik tavırların bir uzantısıdır.

Liberteryenizm yalnızca veya hatta esas itibarıyla ekonomi hakkında olmadığından, 6. bölüme kadar ekonomik sorular/ sorunlar üzerinde odaklanmıyorum. Birinci bölüm liberteryen fikirlere bir giriş sunmakta ve liberteryenizmin nasıl, en

azından bu terimleri popüler anlamda nasıl kullandığımız veri alındığında, gerçekten bir muhafazakar veya liberal görüş olmadığını izah etmekte. (Felsefi dilde, liberteryenizm liberalizmin bir türüdür, fakat ‘ felsefeciler “liberal” terimiyle Rush Limbaugh’un kastettiğinden farklı bir şey kasteder). Bölüm iki liberteryenlerin özgürlük hakkında ne düşündüğünü açıklamakta ve onların niçin özgürlüğün önemli olduğunu düşündüklerinin bir genel açıklamasını vermektedir. Bölüm üç kişisel ahlakla ve etikle ilgili sorunları incelemektedir. Bu bölüm büyük ölçüde liberteryenizm hakkında hataları, özellikle çoğu liberteryenin Ayn Rand’ın takipçileri olduğunu düşünme hatasını düzeltmeyi amaçlamaktadır. Bölüm dört devlet ve demokrasi hakkındaki liberteryen görüşlerin ana hatlarını vermektedir. Bölüm hükümet başarısızlığını açıklamakta ve geniş anlamda, liberteryenlerin problemleri devlete çözdürtmeye muhalefet etmeye meyilli olduklarını izah etmektedir. Bölüm beş, uyuşturucuyla savaş, organ satışları ve silah kontrolü sıcak meseleleri dahil, sivil özgürlüklerle ilgili liberteryen görüşleri açıklamaktadır. (Çağdaş problemlerle ilgili diğer bazı daha sıcak konuları sekizinci bölüme bırakıyorum). Bölüm altı liberteryenlerin niçin kuvvetli mülkiyet haklarını, serbest ticareti ve serbest piyasayı desteklediğini incelemektedir. Bölüm yedi sosyal adaletle ilgili liberteryen görüşleri izah etmekte. Popüler yanlış anlayışın zıddına, tarih boyunca çoğu liberteryen, liberteryenizmi kısmen fakirler için duyulan tasayla savundular. Bölüm sekiz talk showlarda ve televizyon yayınlarında konuşulan türden bazı çağdaş problemleri ele almakta. Nihayet, bölüm dokuz liberteryenizmi çağdaş siyaset içine yerleştirmekte. Hangi ülkelerin en fazla ve hangi ülkelerin en az liberteryen olduğunu incelemekte (Şaşırabilirsiniz, fakat ABD en liberteryen ülke değildir). Aynı zamanda ABD’nin ve

dünyanın daha az veya daha fazla liberteryen olmakta olup olmadığı gibi bazı trendleri tahkik etmekte.

Bu kitap Amerikan siyaseti üzerinde odaklanmaktadır. ABD, en liberteryen ülke olmamasına rağmen (98. soruya bakın), liberteryen fikirlere en fazla ilginin gösterildiği ülkedir. Bu kitap, aynı zamanda, Tea Party ve Ron Paul sayesinde, belli liberteryen fikirlerin siyaset sahnesinde olduğu bir seçimin ortasında yayımlanıyor.

Bu kitabı okumanın birçok yolu var. Onu, doğrudan doğruya, başından sonuna okuyabilirsiniz. Ancak, Oxford University Press'in *What Everyone Needs to Know* serisinin diğer kitaplarında olduğu gibi, okuyucuların böyle yapacağını sanmam. Onun yerine, sevdiğiniz herhangi bir sorudan başlayabilirsiniz. Aynı zamanda bazı fikirlerin farklı sorularda tekrarlandığını göreceksiniz, çünkü okuyucuların birinci sayfadan başladığını varsaymıyorum.

Esas itibarıyla ekonomik özgürlük hakkındaki sorularla ilgiliyseniz, 36. ve 37. sorularla başlayabilirsiniz ve sonra bölüm altı, yedi ve sekizi okuyabilirsiniz.

Liberteryenlerin zayıflara ve bastırılmışlara yönelik tavrıyla ilgiliyseniz, bölüm yediyle başlayabilirsiniz, sonra bölüm dört, beş, altı ve sekizi okuyabilirsiniz.

En fazla çağdaş siyaset tartışmalarıyla ilgiliyseniz, birinci bölümle başlayabilirsiniz, sonra bölüm sekiz ve dokuzu okuyabilirsiniz ve daha sonra diğer bölümlere, özellikle 48-50. ve 54-61. sorulara dönebilirsiniz.

En fazla iyi ve doğru hakkındaki daha soyut felsefi problemlerle ilgileniyorsanız, birinci bölümle başlayabilirsiniz, sonra bölüm iki ve üçü okuyabilirsiniz.

Kendinize sorun, liberteryenlerin topluma ve fakirlerin ıstırabına kayıtsız ve yalnızca büyük firmaları korumayı isteyen bencil etik egoistler olduğunuzu mu düşünüyorsunuz? Sizin bu yanlış kavrayışlarınızı düzeltmek için size bölüm üç ile başlamayı; sonra 36, 37 ve 71. soruları okumayı; sonra bölüm yediye okumayı ve nihayet 92. soruyu okumayı tavsiye ederim.

Oxford University Press'deki editörüm David McBride'a, bu kitabı yazmayı tavsiye ettiği ve beni onu yazmaya teşvik ettiği için teşekkür ediyorum. İki anonim hakeme kitabın nasıl şekillendirileceğiyle ilgili değerli geri bildirim için teşekkürler. Bryan Caplan, John Hasnas, Alexander McCobin, David Schmidt, John Thrasher ve Kevin Vallier'e bu kitabı yazmaktaykenki bu meselelerle ilgili yararlı tartışmalar için teşekkürler. Ben Brown'dayken eski iş arkadaşım olan John Tomasi'ye özellikle teşekkürler. John ve ben, birlikte tartışarak ve alternatif, daha insani bir klasik liberalizm görüşü formüle ederek yıllar harcadık.

Jason Brennan

Washington, DC Nisan 2012